

## سەد مخابن کە کورد هێندە بە سەناهی لێدەبۆریت و لە بیر دەکات

[aramazez@msn.com](mailto:aramazez@msn.com)

ئارام عەزیز

م ن گەلێک لەو گوتەییە بەگومانم کە دەلێت: کورد لێ دەبۆریت، بەلام لە بیرناکات. ئەگەر گەلی کورد کارەسات و بە سەرھاتی لەبیر نەکردبایە، دیارە ئیستا ھۆشیکێ بە خۆدا دەھاتەو. ! دەنا ئەوێ لەم چەند سەدەییە رابردووەدا شوقینییستەکانی عەرەب و تورک و فارس بە سەر گەلی کورد دا هیناویانە، مەگەر تەنھا کەسانی بێ ھۆشی کورد لە بیری بکەن و لێی ببورن. ئاشکرایە کە بە درێژای میژووی ژیانیان لە دەقەرەکەدا، ئەوێ لەفەرھەنگی مرقۆقیەتی دا نەبووبیت ئەو سێ نەتەوێیە لە دژی کورد ئەنجامیان دا، بەلام ئەم گەلە چەوساوەی ئیمە ھەمیشە رابردووی لە یادکردووە و لێی بووردون و، ئالای براپەتی و پیکەوێ ژیانی ئاشتیانەیی بۆ ھەلکردوون. لە بەرامبەشدا، عەرەب و فارس و تورک ھەر جارەو لە ژێر پەردەیکدا کوردیان فریوداوە و، نیازە سیاسی و ئابوریەکانی خۆیان بە ئامانج گەیاندووە. باشترین دەسەتەواژەیی ئەو سێ نەتەوێش بۆ گەیشتن بە مەستی خۆیان و، "پەرتکە و زالبە" بەسەر کورددا، فریوی ئاین و نیشتمان پەروەیری بوو.

ھەلبەتە مەبەست لەو نیشتمان پەروەیش، کوردستانی بوون نیە، بەلکو زیاتر لاوازکردنی ھۆشی نەتەوایەتی کورد و، پاراستنی یەکپارچەیی خاکی ئەو ولاتانەییە کە کوردستانی بەسەردا دابەشکراوە. بیگومان، فریوی نیشتمانی بوون لە کوردستانی خورھەلاتدا کاریگەریەکی دەرونی مەزنی ھەبوو و، ھەیشە. بۆ ئەو مەبەستەیش فارس لە ژێر پەردەیی ئێرانی بووندا کاریکی دەروونی ئەوتۆی کردووەتە سەر کورد لەو پارچەییەدا، وێرایی ئەو ھەموو گۆرانکاریە جیھانی و ناوچەییانە لەم چەند سالی رابردوودا ھاتوونە گۆپێ، کە بۆ کوردیش ھەلی بەکەلکبوون، بەشیکێ زۆری کوردی کوردستانی خۆرھەلات ھێندەیی خۆیان بەداوی ئێرانی بوونەوێ گلاندا، ئەوھندەیی ئەو خۆیان لە کوردستانی بوون ناگەین. . . واتا لە پێشەوێ ئێرانین و، پەنگە پاشان کورد، ئەگەر نەلێن ئێرانین و پاشان مرقۆقین. گەلێک جیگای داخە ئەو سەدان ھەزار کوردەیی کە لە سەردەمی سەفەویەکان دا بە بەنیازی دوور خستەنەوێ لە کوردستان، لە خۆراسان جینشین کران تائیسٹایش ھەر قەلای سنوور پاریزی نیشتمانی فاشیەکانی فارس-ن و، ئەو تاوانەیش لە لایەن کوردەوێ لەبیرکراوە.

ھەرچەندە پاراستنی یەک پارچەیی ولاتی ئێران لەلایەن ھەندیک کوردەوێ، گەر بە زۆر بووبیت یان ئارەزوو، میژوو سەلماندوویەتی کە ئەو تەنھا لە پیناوا بەستبوونی فارس بوو لەو ولاتەدا و، لە دلی کوردیشدا برینیکە کە ھیشتا سۆی نەگرتوووەتەو. بەلام یەکخستەوێ سنورە لەیەک داپچراوەکانی ئەمرۆی ئێراق لە لایەن دەسەلاتدارانی کوردستانی باشوورەوێ و، لیبوردنی و لە بێرکردنی کردووە پەشەکانی بەعس، برینە کۆنە و نوێکانی کوردستانی پۆژھەلات نوێتر دەکاتەو. ھەلبەتە لێرەدا مەبەستی من ئەوھنیە کە ئەوانەیی ئەنفالیان کردین، ئەنفالیان کەین و، ئەوانەیی کۆکوژیان کردین، زیندە بەچالیان کەین، بەلام ھەندەیی سەرکردایەتی ئەمرۆی کوردیش ساکار نەبین. !!! ئەم کۆششەیی ئیستای سەرۆکی لایەنە سیاسیەکانی کوردستانی باشوور، بەتایبەتی مام جەلال و کاک مەسعود دەیکەن لە مەر پاراستنی یەکییتی خاکی عێراق، وە نیویان لێناو بەھێزکردنی ئەو براپەتیەیی نیوان ھەر دوو گەلی کورد و عەرەب، کە بەھۆی جینوسایدکردنی کوردەوێ لەو چەند سالی رابردوودا درزی تیکەوتبوو، زۆری لەو خزمەتانەیی کە سەلاحەدینی ئەیبووبی بۆ بەھیز کردنی گەلی عەرەب و ئیسلامی دەیکرد، کەمتر نین. سەلاحەدین جگە لە پزگار کردنی خەلافەتی ئیسلام لە سەرە

مەرگ دا و، بههیزکردنی دهسهلاتی عه رهب و فره وانکردنی سنوری ولاتان بۆ عه رهب، ههچ کرده وههیهکی تهوتوی نهبوو که بۆ کورد جیی شانازی بێت. !!!

پیش و پاش تهو سه رکرده کوردده موسولمانهیش، برابوونی ئیسلام و پاراستن و په ره پیدانی ئاینی ئیسلام ته نهها به سه ر گه لی کورددا سه پیندرابوو. هه ر له سه ره تایی په یدابوونی ئیسلامه وه، تهو ئاینه باشترین دهسته واژه بووه بۆ گه یاندی عه رهب به ئامانجی سیاسی، نه ته وایه تی، ئابوری و ده سه لاتداریتی خه لکه کی. هه لگه پانه وهی مه عاویه له خه لیفه ی شام و، شه ری یه زید و حوسین بۆ ده سه کوه ت و ده سه لات گرتنه ده ست، زیندووترین به لگه ی تهو راستیانه ن. سه پاندنی بیروکه ی تورک-ئیسلام-ی عوسمانیه کان پیوستی به به لگه هینانه وه ناکات. تاکه نه ته وهیه ک که به رژه وه ندیه سیاسی و نه ته وایه تیه کانی له پیناو نیشتمانی بوون و بههیزکردنی ئاینی ئیسلام و پاراستنی برایه تی له گه ل تهو سئ نه ته وهیه دا له ده سدابیت، ته نهها کورد بووه و کوردیشه. !!!

دواکه وتوانی کورد له پیناوی بههیزکردنی ئاینی ئیسلام دا نه ک ته نهها ده سه تبهرداری ده سه کوه تی سیاسی گه له که یان بوون، به لکو کرده وه ره شه کانی عومهری ته نفالچی و قه عقاع و ئابا عوبه یدهیش- یان له بیر کردبوو. تهوش له وه زاتر جیگای نیگه ران بێت، ته وهیه که گۆپی تهو په ت به سه رانه ی که له کوردستان کورژراون، کورد کردوونی به مه رقه دی پیروژ و زیاره تگا و. . . گۆپی تهو کوردده له خۆ بردو وانه ییش که له شه ری به ره نگار بوونه وه له گه ل هیزه کانی ته نفال و تالانچی به نیو ئیسلامه کاندای شه هیدکرا بوون، تائیس تایش له گه رمیان و جیگاکانی تر به "گۆپی گاوور و کافر" نیو ده برین. !!!

به پینی گه لیک سه رچاوه ی میژووی، یه کیک له هۆ سه ره کیه کانی سه رنه که وتنی شو رشی پاشای ره واندووژ، فریوی ئاینی بووه. ته مه ییش ته وه ده سه لمینیت، گه لی کورد هه میشه فریوی ئاینی و نیشتمانی دراوه و، به ساکاریش رابردووی له بیر کردوو. تازه ترین تاوانی له بیرکراو له لایه ن کوردده وه ته وه ی رژی می به عسه. ته گینا تهو کرداره ی رژی می سه دام به سه ر کوردیا هیناوه، مه گه ر ته نهها له فه ره هنگی عه رهب و ئیسلامدا روویدابیت و. . . له لایه ن کوردیشه وه پشتگوئ خرابیت، ده نا چی نه ته وهیه ک هه یه جاریکی دی پیکه وه ژیان له گه ل ته وانه دا په سه ندده کات؟ ئاخه ولاتیک به هاوکاری زۆربه ی ولاته عه ره بهیه کانی و، بئ ده نگی ته واوی ولاتانی ئیسلامی، تاوانی کیمیاوی باران و ته نفالی له دژی گه له که ت ته نجام دابیت، جگه له سه ر کردایه تی کورد، که سه هه یه تهو به سه رهاته له بیر بکات و لپی ببوریت. ؟ ولاتیک که کرابیت به گۆرستانی به کو مه ل و زینده به چالکردنی ده یان هه زار کورد، به چی روویه که وه سه ر کرده ی لایه نه سیاسی هکانی کوردستان وشه ی "ناسنامه ی نیشتمانی" بۆ گه لی کورد له ئیراقیکی یه کگرتوو دا، به کارده هینن و. . . سه رگه رمی پته وه کردنی په یوه ندین له گه ل ولاتانی دیکه ی عه رهب و ئیسلام دا. ؟

به پینی تهو به لگه میژووی یانه ی که هه میشه گه لی کورد به فریوی ئاینی و نیشتمانی به رژه وه ندی خۆی له ده ست داوه و به سه ر هاته کانی له بیر کردوو، من به گومانم له وه ی که له داها توویشدا کورد له و تاوانانه له لایه ن رژی مه یه ک له دوا ی یه که کانی عه رهب و فارس و تورکه وه له دژی گه له که ی ته نجام دراون، نه بووریت و له یادنه کات.

تییی کوردستان نیت:

نهم نووسینه بیروبوونی حاره نه که په ت، کوردستان نیت له ناوه رژه که که ی بهرپر سيار نییه.